

MANDRAC

GRAFFIT

Adriatic
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

Živel paznik Prešernove smrti

marina OZELENELA JE

Stroji na gradbišču izolske marine so obstali. Republiško ministrstvo ne izda ustreznih dovoljenj za nadaljevanje gradnje, "zelena ofenziva" je bila tokrat uspešna. O medijski promociji izolske neuslišane pepelke pišemo na notranjih straneh, objavljamo pa skico marine, kot so jo planirali in narisali pred nekaj več kot 18-timi leti. Površen pogled odkrije, da sega tista marina v zaščiteno območje San Simona in da je planirana kar za 2000 plovil. Zanimiv je podpis avtorja skice.

Sicer pa.....

Še Pomnite Tovariši

Prilogi:

Kulturna ozimnica

O POSLOVNI IMENIK IZOLE

Še 142 dni do EVROPE

Svet prihaja v Izolo in zdaj se ni kam skriti. V jadrlnem klubu in na občini se je začel nekakšen "movimento", težave z gradnjo marine pa lahko zakomplicirajo stvari.

Svetu smo obljubili marsikaj. Bomo znali držati besedo?

TOTALE
ISOLA SVENDITA

ladje DELNICA GO HOME

13.2.1992 ob 10.00 na koprskem
Temeljnem sodišču:

JAVNA DRAŽBA "FERROTEHNE".
Izklicna cena najmanj enaka dolgovom
Ferrotehne v stečaju. Možni kupec: Jestvina
Koper.

27.2.1992 ob 10.00 na koprskem
Temeljnem sodišču:

PRODAJA LADJEDELNICE 2. OKTOBER.
Cena: najmanj 17.000 DEM. Možni kupci
niso znani.

PRODAJA MEHANA je preložena. Cena: Še
neznan. Možni kupci: Tretja oseba za prvo
osebo, ki podjetje dobro pozna.

Več na 3. strani.

V tej številki še:

- *OBRAZEC ZA
NAPOVED DOHODNINE
- *OBČINSKI POSLANSKI SO
BOLEHNI
- *HOROSKOP ZA FEBRUAR

DAJDIHOZIH

POGOVARJAJTE SE ČIMVEČ S SVOJIM OTROKOM!

Z molčecnostjo in redkobesednostjo (kar so, žal, splošno raširjene lastnosti med nami, pa čeprav to ogorčeno tajimo...) naredimo vsaj toliko slabega kot s stalnim zapovedovanjem in prepovedovanjem.

Pogovarjajte se z otrokom o ljudeh, o njihovih čustvih, o svetu, ki nas obdaja, predvsem o otrocih in o nas samih. Ste se vprašali, kaj naj svojemu najstniku povem o mamilih oz. kako naj mu povem? Podobno kot za spolnost velja tudi za mamila, da nas o njih najstnik ne bo vprašal kar iznenada in da bi mu morali odgovoriti enkrat za vselej. O tej temi nas bo najstnik spraševal več let, začel pa bo verjetno ob nastopu pubertete - starost 11, 12 let. Da bi lahko odgovorili na najstnikova vprašanja morate razčistiti svoj odnos do tega problema. Če boste dajali netočne izjave, vaš otrok ne bo dal veliko na vašo oceno. Morda ste sedaj izkoristili pravi trenutek; ali so vam otroci 5. in 6. razreda osnovne šole pripovedovali o risanki, ki prikazuje dečka, ki uživa drogo, o pogovoru po ogledu risanke, o domači nalogi, ko so

morali narisati ali napisati kaj oni mislijo o tem problemu droge. Ste vse to opazili ali ste zaradi preobilice dela to spregledali. Imeli ste priliko se o tem pogovarjati. Otroci te starosti so še iskreni, veliko povedo, opazujejo okrog sebe, gledajo televizijo, berejo časopise.

Tu vas bi opozorila se na dva druga problema in sicer: povprečna starost prvega srečanja z alkoholom, pa tudi prve pijanosti je za fante 12 let, za dekleta 13 let. Srečanje s tobakom 12 let, glede na prejšnja leta se starostna meja pričetka kajenja se niža. Kajenje in popivanje se zdita manjše zlo, toda pot otroka, ki kadil in popiva do pričetka uživanja droge je veliko krajša.

Razmišljanja vaših otrok (zbrano iz njihovih nalog):

Droga zelo škoduje zdravju! Droga je strup! Droga ubija! Z drogo ni življenja! Zaradi droge zgubiš vse prijatelje, nikogar več nimaš rad. Nikoli se ne dajte pretentati sovražniku, ki se imenuje droga!

Referent za zdravstveno vzgojo
pri Zdravstvenem domu Izola
Vida Orbanič, VMS

POVODNI MOŽ, VRNI NAM URŠKO V IZOLO!

Veste, da se plesna šola URŠKA imenuje po znameniti URŠKI iz Prešernovega Povodnega moža, ki je tako rada plesala, da jo je potegnilo v hladno reko. No, v Izoli je pri roki morje, zato si je URŠKA poiskala "gostoljubje" v Gostinski šoli. In tako je bilo vse leto veselo naokrog. Spominjam se, ko sem prvič prosil plesalko za ples. To je bilo težko! Pa sem jo le "prijel". V tretji stopnji so nas v Gostinski šoli kar nekajkrat postavili na "hladno" v nek zaprašen in veliko premajhen prostor, da imamo tam vaje. Ko pa so nas starši prišli gledat, jim niso uspeli ponuditi niti mililitra pijače.

URŠKA

več kot plesna šola

Septembra, na začetku pete stopnje, so nam dovolili imeti vaje le enkrat, potem so nam rekli da za nas nimajo več prostora. Od takrat smo se skoraj dva meseca "stiskalč" v hotelu Marina skupaj s prizadevnim Borisom. URŠKA pa je kljub vsem svojim in našim prizadevanjem "izvisela". Kdo misli, da nam lahko nadomesti našo URŠKO, Matejo, Borisa in Andrejo. Oziroma, kdo ima tako dobre veze na Gostinski šoli. Tudi v Graffitu je "narasla"

temperatura in mnogi so nam hoteli ohraniti URŠKO v Izoli. Pa smo vseeno morali nehati! V Kopru pa je URŠKA kar celo svetlobno leto za nami in poleg tega "pameten Izolan" nima kaj iskati v Kopru, saj ga ne rabi. Sedaj, samo dva meseca pozneje, pa je Gostinska šola dala prostor plesni šoli Maestral! To je nesramno in hinavsko od Gostinske šole. Zanima nas, kakšnih pogojev ni izpolnjevala Urška in kakšne sedaj izpolnjuje Maestral. Kaj mislite, kdo ima boljše zveze? Zakaj mora iti prav Izola brez URŠKE v "Jurup najntitu"? Komur se to zdi pravično ..... naj dvigne roko!

Plesalci & plesalke iz Urške

PISMO IZ VRTCA

V naši Izoli se dogajajo tudi drobni vendar lepi dogodki. Vrtec je delček našega mesta in na srečo otroci se ne poznajo izrazov: brezposelnost, stiska, osamosvajanje, demokracija, itd. In prav je tako. Pri nas je še veliko smeha, igre, petja, pravljic in zabav. Rada bi vam opisala dva vesela dogodka.

Lani oktobra smo sredi našega igrišča pripravili piknik. Pekli smo kostanje. Sonce je sijalo, kostanjev smo zbrali za dva polna koša in prav toliko dobre volje. Otrokom je hišnik pomagal zakuriti ogrejn. Kmalu je bila plošča razbeljena in že je po celem igrišču zadišal kostanj. Da smo lažje dočakali prvi pečeni kostanj, smo zaplesali okoli tetke Jeseni in peli pesmi ob spremljanju kitare. Zelo lepo nam je bilo tudi zato, ker so prišli starši in so se z nami sproščeno pogovarjali, igrali in pomagali peči kostanj. Prišli so še najmlajši - 2 letni malčki. Za malčke

so poskrbeli "ta veliki" : kostanj so jim ga oluščili, pohladili in jih nahranili. Kako so doživljali otroci zelo nadzorno pove naslednji dogodek: nekaj otrok je bilo še v vrtcu, eden je pritekkel v vrtec in zavpil: "Hitro pridite ven! Zunaj imamo full žur!!"

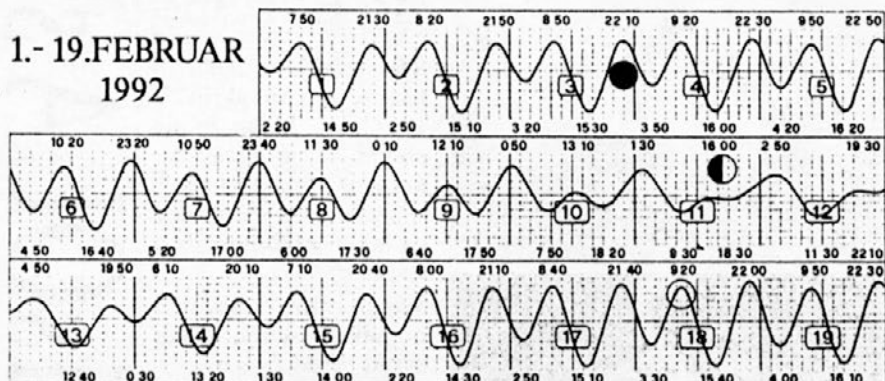
V začetku novembra pa smo organizirali tržnico in trgovino s sadjem. Kar tri tedne smo se pogovarjali in si ogledovali vse o sadju: o pridelavi, obdelavi, pobiranju, predelavi, o uživanju sadja, itd. Po vsem temdelu otrokom ni bilo težko organizirati in speljati igro tržnica in trgovina s sadjem. Sami so naredili police, zaboje (iz škotel), cenik, tolarje, itd. Vsi niso mogli prodajati, zato je nekaj otrok sadje kupovalo. In kaj bi lahko naredili s sadjem? Sadno solato! Na sadno solato smo povabili tudi starše. Prišli so. Zopet smo bili vsi skupaj in skupaj smo pripravili največjo in najboljšo sadno solato na svetu. Mislim, da vsi otroci in odrasli - rabimo takšne drobne in lepe dogodke.

BUČI, BUČI...

Glede na to, da imamo ribičev vse več, morja pa vse manj je jasno, da bodo preživeli le najboljše. In ker pregovor pravi, da neumen pomni, pameten pa piše, bomo v vsakem Mandraču objavili napoved plimovanja, ki je vsakemu pravemu ribiču še kako koristna. Prvi dnevi tega meseca bodo zelo razgibani, sredi meseca se bo plimovanje zelo umirilo, po 16. februarju pa bo spet zelo opazno.

Še o soncu: Vzhajalo bo nekaj po 7. uri, zahajalo pa skoraj ob 17.30 uri. Dan bo trajal v povprečju 10 ur in 22 minut.

1.- 19.FEBRUAR 1992

Poslanec M. Starc Bil Sem Tam

Koper, 23. januar.

(VO) Na koprskem temeljnem sodišču smo s koprsko TV ekipo bili prvi. Pol ure pred začetkom javne dražbe ob prodaji Mehana. Ob pričakovanju kupca, ki naj bi na sodišče prinesel virman z vplačilom tri in pol milijona mark (10% varščine) je čas prepočasi tekkel. Natanko ob 10. uri je stečajni sodnik lahko le ugotovil, da je poskus prodaje Mehana - izklicna cena 35 milijonov mark - propadel.

Poleg nas (TV Koper) in novinarja Dnevnika, sta se javne dražbe kot opazovalca udeležila nekdanji direktor Mehana Marjan Starc in stečajni upravitelj Ferotehne, Marjan Flego. Mi zaradi obveščanja javnosti, opazovalca pa (po mnenju pisca) predvsem zaradi ugotavljanja finančne moči morebitnega kupca. In, ker kupca, ki naj bi z veliko mošnjo razrešil nakopičene finančne težave Mehana iz preteklosti, ni bilo, se bo stečajni postopek zavlekel. Koliko časa ne ve nihče, dejstvo pa je, da bo treba poiskati drugačne pristope pri iskanju kupca.

Ob uveljavitvi samostojnosti Slovenije, bodo v nakupe vključeni vsi, ki imajo denar, tudi iz tujine. Prisotnost nekdanjega direktorja Mehana na sodišču, ki je predstavnik tujega partnerja, pa lahko pomeni tudi rešitev za Mehano, saj so ob prvi neuspeli javni prodaji odprte vse možnosti.

Povejmo še, da je nov razpis za prodajo Mehana zaenkrat neznan, (o tem naj bi odločil upniški odbor), znano pa je, da se bo prvi delovni dan v Mehano za večino zaposlenih začel 1. februarja, po 42 dneh mirovanja (počitnic)

Quo Vadis

Quanto conosciamo i nostri figli? Siamo veramente dei bravi genitori? Analizzando quanto succede nella nostra regione e altrove, si direbbe proprio di no. E' vero che la nostra societa' non da' troppo spazio ai giovani, e' anche vero che la disoccupazione giovanile conosce un pauroso crescendo, e' altresì vero che le strutture ricreative scarseggiano, pero' e' altrettanto vero che molte famiglie e addirittura alcune istituzioni educativo istruttive non svolgono quel compito fondamentale a cui sono inviate. Ne lo testimonia il dilagare della tossicodipendenza e i dubbi raduni di minorenni in ambienti alquanto ambigui. E questo in ore ben distanti dalle ormai dimenticate ore canonice. Infatti, oggi i trentenni e i non piu' tali sono costretti a rincasare presto, mentre i minorenni possono trascorrere la notte intera a zonzo da un locale all'altro. Per quanto riguarda tossicodipendenza, pare che genitori e societa' abbiano scelto la strada della rassegnazione.

Ci sembrano un po' tutti alquanto refrattari e omertosi. Ma c'e' oggi anche un'altro fenomeno che ci preoccupa e non meno della tossicodipendenza. Si tratta della prostituzione minorile. E' risaputo che quando la miseria impera la fantasia si espande. Ed ecco che balde pulzelle, scappate a qualsiasi controllo da parte dei genitori, hanno scoperto la via del marcapiedi pur di stare al passo con le amichette che vivono in famiglie piu' abbienti, per poter vestirsi alla moda come loro e per poter frequentare gli stessi ambienti. Queste escono di casa con gli abiti che passa loro il convento, si avventurano nel mondo dei facili costumi e coi proventi si rifanno l'abbigliamento. Poi questo nuovo corredo viene depositato in casa di amichette e alle successive occasioni si presentano in abiti da figlie di papa'.

E la famiglia? E' proprio sempre all'oscuro? E ammesso e non concesso che lo sia, risponde a quelli che sono i suoi compiti fondamentali? Certamente no! Sappiamo che il mestiere del genitore e' molto difficile. Pero' sforziamoci a fare qualche cosina in piu' se non vogliamo vergognarci della nostra esistenza.

Gianfranco Siljan

ladjeDELNICA GO HOME

27. februarja naj bi na koprskem temeljnem sodišču s prodajo 2. oktobra v stečaju prišli do denarja za poplačilo upnikov. Poleg banke naj bi še pred letom 290 zaposlenih na tak način prišlo do denarja. Ne gre pozabiti, da so naporu za poravnavo treh plač nekdanj in sedaj zaposlenim delavcem bili le poskusi, vendar rezultati poslovanja izolske popravljavnice ladij niso omogočali izplačila. Bolj kot se bliža dan X, več je neznan, kaksna bo prthodnja vsoda danes 100 članskega kolektiva.

Za kaj gre? Vse kaže, da so se v igro ob in okrog ladjedelnice vključili izolski politični veljaki, ki so v en glas po 18-tih letih spoznali, da je dejavnost ladjedelnice škodljiva za zdravje Izolskih občanov. Ob skrbi za ekološko čistim mestom so žal pozabili, da je 2. oktober pri onesnaževanju sodeloval le s petimi odstotki (analizo so pripravili strokovnjaki in ji po strokovni plati ni moč kaj očitati). V izolskem primeru gre preprosto za to, da se razvojni projekti ne ujema s trenutno porazdelitvijo prostora, saj v Izoli dajemo vso prednost razvoju turizma, ladjedelnica ob samem vhodu v mesto, pa takšnim idejam bolj škodi kot koristi.

Kakorkoli že, danes lahko zagotovo napišemo, da so dnevi ladjedelnice, ki je s svojo dejavnostjo prinašala v Izola več deviz, kot ostala Izolska turistična dejavnost, šteti. Morda ne bo še takoj prišlo do ukinitve dejavnosti, vendar bo vsaj po priporočilu Izolskega Izvršnega sveta, do ukinitve moralo priti. Če ne zaradi drugega, zaradi pogoja, da ladjedelnico lahko odkupi le domači kupec, ki mora vložiti najmanj 50% kapitala in se zavezati, da ob nakupu nima nobenih razvojnih ambicij. Takšnega kupca doma in na tujem ni. Iz tega lahko sklepamo, da bo 27. februar dan kot vsi ostali.

Brez denarja in naslova javne dražbe, ne bo prišlo v upniških razmerjih do nobenih sprememb. Banka, kot največji upnik, bo lahko sicer lahko še čakala, težko pa bodo svoj nekdanj zasluženi denar čakali delavci, ki jim socialna miloščina na zavodu za zaposlovanje ob visoki inflaciji ne zagotavlja preživetja. Negotova vsoda pa tepe tudi zaposlene v 2. Oktobru, saj prave motivacije ob zagotavljanem delu pač ne more biti.

Vlado Ostrouška

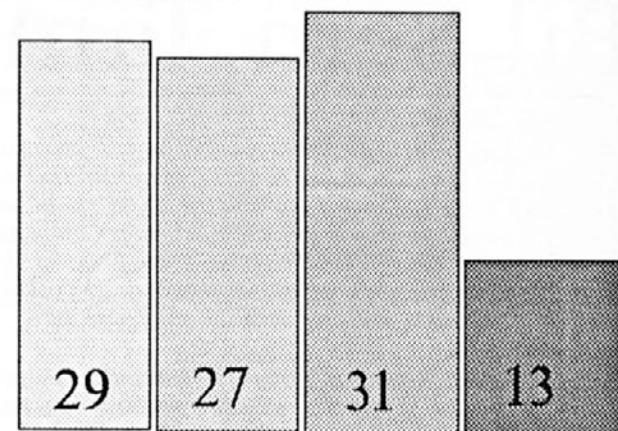
IZOLANI

Izolska Marina je, kljub našim opozorilom (kdo pa sploh smo mi?) postala idealna municija v predvolilnih strankarskih bojih. Tako kot tržačani o slovenski manjšini, se bomo izolani očitno ločevali na tiste, ki so za in tiste, ki so proti.

Škoda, kajti marsikaj bi se še dalo rešiti. Pustimo, da so tisti, ki hočejo marino lahko tehnokrati in da so oni, ki je nočejo, lahko proti vsakemu razvoju. Najbolj boli to, da je stroka postavljena ob stran oziroma, da si je stroka zapravila dober del ugleda.

Eni namreč za drag denar izdelujejo študije v katerih zahtevajo čimveč propustov skozi valobran, drugi zahtevajo širok prehod (vrata) v marino itd. Sandi, človek, ki je pol življenja preživel pod vodo (potapljač in podvodni gradbenec) pa nam je "prodal" naslednjo teorijo:

"Marina bi morala imeti čimmanj propustov in zelo ozek vhod. Gre za delovanje t.i. Venturijeve cevi (pritis se povečuje z manjšanjem premera cevi). Glede na to, da v izolskem zalivu morskega toka takorekoč ni je edino gibanje plimovanje. Tako ob plimi prihaja v marino nova

ZA PROTI ZA(ČE) NE VE

voda po površju, ob osemi pa se stara voda z dna umika iz marine. Takšne marine sem videl po vsem svetu in funkcionirajo. Sicer pa, si že danes lahko vsak Izolan ogleda, kako čista je voda za valobranom (v t.i. marini)." Strokovnost ministra Jazbinska, ki je med vožnjo pri Belvederju ocenil, da je marina prevelika, je najmanj vprašljiva. Da o tem, koliko nepreverjenih informacij kroži po medijih, niti ne govorimo.

Zato še enkrat pozivamo: Gospodje, srečajte se, povabite strokovnjake in tiste, ki o tej stvari nekaj vedo ter se dogovorite, kako boste storili nekaj v skupno dobro.

Izjava, da moramo Izolo pustiti naslednjim generacijam takšno kot je, je namreč smešna. Izola je danes umazana, razrušena, nezaposlena, brezperspektivna, zapuščena in razpuščena. Bomo takšno pustili našim otrokom in vnukom?

Drago Mislej

NE SE heCAT

Izolski športniki grejo očitno po novi poti. Saj ne, da bi si jo tako želeli, le razmere so pripeljale do tega, da občinskega denarja ni in, da je sport padel na zadnje mesto občinskih "potreb".

V pogojih, ko denarja za financiranje klubov ni so se na občini in Športni zvezi dogovorili, da bodo financirali le strokovnjake, ki delajo z mladimi, od pionirskih do kadetskih in mladinskih ekip.

Po tem predlogu naj bi plačilo za svoje delo trenerji prejeli neposredno, vse druge klubske dejavnosti pa bo treba seveda financirati z lastnimi sredstvi ali sredstvi sponzorjev.

V naslednjem Mandraču bomo pripravili pogovor s sekretarjem Športne zveze Izole, Lucianom Kozlovičem o objektih in športni organiziranosti nasploh, danes pa objavljamo seznam trenerjev, ki bodo na ta način financiranja deležni sredstev iz občinske blagajne. Pa brez skrbi, denarja ne bo toliko, da bi morala zaradi tega koga dajati zavist.

Pred dnevi smo v uredništvu Mandrača pripravili krajšo telefonsko anketo o tem, kaj Izolani zares menijo o marini. Poklicali smo 100 Izolanov (skoraj 1% za razliko od vseslovenskih raziskav) in ugotovili, da največ občanov podpira gradnjo takšne marine, ki ne bi bila ekološko nevarna, približno enako pa je tistih, ki so odločno ZA ali odločno PROTI. 10 odstotkov je bilo tistih brez mnenja. Če komu ta rezultat kaj pomaga, naj ga uporabi, kakor mu drago in kakor mu ustreza.

PRIIMEK IN IME	KLUB	NAZIV
Kleva Miran	Brest	brez
Filiput Darko	Budokai	trener
Korošec Bojan	Budokai	trener
Žbogar Slavko	JK Burja	brez
Grželj Vojko	JK Burja	brez
Tul Franco	NK Korte	inštruktor
Tratnjak Franjo	NK Korte	inštruktor
Sejdinovski Sandi	NK Izola	tren. 1. raz.
Gerič Valter	NK Izola	trener
Patarič Ivan	NK Izola	tren. 1. raz.
Omerčehajič Hasan	NK Izola	trener
Ivetac Damir	NK Izola	brez
Vučkovič Dušan	RK Izola	brez
Benulič Leon	RK Izola	tren. 1. raz.
Zavrtanik Uroš	RK Izola	tren. 1. raz.
Komac Igor	RK Izola	tren. 1. raz.
Radojkovič Fredi	RK Izola	tren. 1. raz.
Čuk Duška	RK Izola	tren. 1. raz.
Barič Tone	RK Izola	tren. 1. raz.
Benčič Peter	OK Izola	brez
Stubelj Milovan	OK Izola	trener
Komadina Igor	OK Izola	inštruktor
Hrvatini Igor	SD D. Marušič	inštruktor
Božič Enio	SD D. Marušič	brez
Paliska Janko	TO Jad. stražar	brez
Morato Valdi	TO Jad. stražar	brez
Dražič Sabina	Partizan N T	brez
Švab Zdenko	Partizan N T	trener
Krulčić Vlado	VK Argo	brez
Blažina Miran	VK Argo	brez

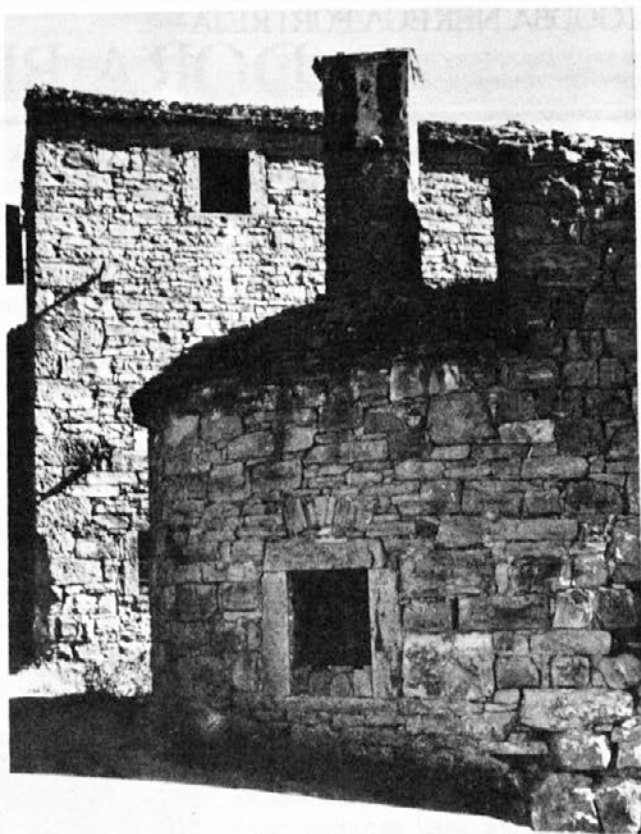

Kulturna ozimnica

z obalo povezan z mostom v bližini današnjega Kristanovega trga. Naselbinsko območje nekdanjega otoka imenujejo "varstveniki" historično jedro, za katerega velja najstrožji varstveni režim, ki zahteva varovanje spomeniških lastnosti celotnega območja v neokrnjeni in izvirni obliki. Preprosteje povedano: v starem mestu ne more zrasti stolpnica, kakršna je Tomosova v Kopru, ki bi se nad strehami vzpenjala v nebo, lahko pa se v sedanji višini in velikosti obnovijo vse hiše, pri čemer mora v 17 primerih še posebej vrednih mestnih hiš umetnostnih in kulturnih spomenikov svoje povedati spomeniško varstvo.

Pa jih poiščimo: začnimo tam, kjer se je začela tudi Izola, v Mandraču, kjer bomo, če morju obrnemo hrbet, zagledali pred seboj Občinsko palačo z baročno fasado proti morju (na njej je značilni beneški lev z odprto knjigo) in gotsko fasado v Verdijevi ulici. Nanjo je pristonjena cerkev Marije Alietske, najstarejša izolska cerkev. Bila je restavrirana pred dobrimi sto leti. Današnja zunanost je precej skromna, zlasti pa razpadajoča in žalostna in kliče po nujni prenovi. V Verdijevi ulici (št.2 in 2a) je nasproti občinske palače zanimiv niz treh starih, večkrat predelanih stavb. Nekoč je bila tu mestna loggia. Cerkev M. Alietske skoraj povsem zapira Trg 22. julija. Njegov najvrednejši del je Manziolijeva hiša, ki skupaj z vogalno Lovisatovo hišo tvori enega najlepših stavbnih spomenikov v Izoli. Beneško-gotska hiša je edini primer ohranjene srednjeveške stanovanjske arhitekture premožnejšega tipa. Leta 1470 jo je dal zgraditi župan Manzioli. Če gremo s trga desno po Ljubljanski ulici proti tržnici, bomo kaj kmalu našli na desni strani nizko zgradbo baročno-renesančnega sloga na št. 41 in 41a, s pritličjem, ki je danes predelano v trgovske lokale. Če se odpravimo na levo, po Alietovi ulici, se na št. 18 znajdemo pred hišo, ki priča o romanskem poreklu mesta in ima dvoje značilnih renesančnih oken. Naprej mimo trga bomo prišli do Krpanove ulice, kjer stoji na št. 5 ena najmogočnejših mestnih stavb, po zasnovi sorodna palači Besenghi, le da ni tako bogato obdelana. Zgrajena je bila 1772. v baročnem slogu z zanimivim vhodnim portalom in lepo vežo, ki se razširi v prostorno stopnišče. Nadaljujmo po ulici navzgor do Besenghijeve ulice, nekoliko desno do palače, ki je menda res ne moremo zgrešiti. Palača Besenghi degli Ughi je najodličnejši primer poznobaročne arhitekture na slovenski obali. Zgrajena je bila med leti 1775 in 1781, je delo uglednega arhitekta Dongettija, poleg bogate zunanščine pa se odlikuje tudi po notranjih prostorih z lepimi poslikavami in štukaturami. Nekaj korakov naprej, na vogalu Gregorčičeve in Giordanove ulice je še ena stavba-spomenik. To je Scuola dei Battuti, zgrajena 1451., torej ena najstarejših izolskih hiš. Z ulice bomo videli pravokotni portal s poljem, kjer je bila nekoč freska. Zunanji videz stavbe je precej spremenjen, a je ohranil gotski značaj. Preden se podamo dalje po Gregorčičevi, stopimo še do cerkve sv. Mavra, ki jo ugleđamo na koncu Giordanove. Stoji na najvišji točki nekdanjega otoka, celoten kompleks pa sestavlja prostostoječi zvonik, bazilikalna ladja s prizidanimi kapelami, kvadratni prezbiterij s krajšima kapelama ter podaljšek prezbiterija s kornim zaključkom in prizidanimi zakristijskima stavbama. Cerkev je bila posvečena leta 1553, konec minulega stoletja so jo predelali in preoblikovali zahodno fasado v neoromanskem slogu. Cerkev hrani nekaj pomembnejših slik lokalnih in tujih avtorjev. Med pomembnejšimi omenimo sliko Marije s svetniki, delo Juraja Venture (1603), sliko Marije z otrokom in svetnikom Girolama da Santacroce. V Gregorčičevi ulici bomo nižje, na št. 59, našli še en meščanski arhitekturni primer neogotske hiše s portalom, geometrijsko dekoracijo pod okni in rastlinsko nad njimi in značilnim strešnim vencem. V starem mestnem jedru je nekaj takšnih stavb še v bližnji Smrekarjevi ulici (ogled lahko začnete na začetku z Lovisatovo hišo na št. 63, torej se vrnite na Trg 22. julija, ali pa stopite na ulico s tržnice). Tri stavbe so zanimive in pomembne: na št. 50. baročni kompleks dveh stavb s tremi značilnimi portali in okni prvega in drugega nadstropja. Celotna fasada je bila obdelana s plitvim prefinjeno izdelanim štukaturnim okrasjem. Spomenik je, kot boste videli, delno prenovljen. Nasproti nje stoji na št. 51 klasicistično obdelana hiša z baročnim vhodom z zanimivo dvoriščno lopo in ohranjenim baročnim kaminom. Za Lovisatovo hišo smo že rekli, da je skupaj z Manziolijevo najlepši del starega trga za nekdanjo občinsko palačo. Nastala je v beneško

gotskem času. Današnje pročelje je renesančno z značilnimi okni, ki sodijo v krog renesančne arhitekture italijanskega severa. Tako, najstarejši del mesta smo obdelali. Zunaj njega je le nekaj takšnih spomenikov: hiša, v kateri prebiva izolska policija. neogotska hiša v Kraški ulici 2, kjer živijo Uršulinke, na trgu pri avtobusni postaji sodi med spomenike stavba, kjer je danes lekarna, malo dlje iz mesta proti San Simonu pa še Vila Rosa na Tomažičevi št.1 in hiša na št.2. Med varovana mestna območja sodi tudi del Simonovega zaliva, ki se ponša z izjemno bogato arheološko dediščino. Neposredno ob obali in na rtiču Kaneto so ohranjeni temelji rimske vile oz. naselja z znamenitimi mozaiki. Na morskem dnu so ohranjeni temelji rimskega pristanišča. Raziskave tega območja, za katerega velja najstrožji režim, še niso pri kraju, v Izoli pa se bomo morali odločiti, kako bomo javnosti predstavili ta atraktivni spomenik. Drugo pomembno arheološko območje je Viližan. Na morskem dnu pri nekdanji Rudi so ohranjeni temelji rimskega pristanišča, ki segajo pod današnjo cesto (tudi deteljico!). Na seznamu zaščitenih območij je še nekaj arheoloških spomenikov: na hribu Kaštelir nad zaselkom Čedlje je več najdišč antičnega naselja, v Livadah (Cervinjanu) so na njivi našli rimski kapitel, na ledini Bocan blizu Kort je večji naselbinski kompleks, prav tako v Stari vasi v Medoših. Gre za star seznam, ki bi se mu ob temeljitih raziskavah lahko pridružilo še kakšno ime. Med posebej vredno naselbinsko območje je treba pristeti še Korte, izjemno slikovito vas strnjene pozidave. Poseljena je bila že v prazgodovini, ostanki kažejo še na staroslovansko kolonizacijo, v župni cerkvi Sv. Antona iz konca 18. stoletja pa je ohranjen glagolski napis iz 1482. Sedanja cerkev (prav tako na seznamu spomenikov) je bila sezidana 1799. V glavnem oltarju je slika sv. Antona Puščavnika, delo neznanega slikarja. V Kortah je vrsta hiš, ki so proglašene za etnološki spomenik, vendar je seznam nepopoln in raziskave varstvene službe na terenu še preskromne, da bi lahko bil dokončen. V knjigi spomenikov so že od leta 1984 vpisani tudi zgodovinski in memorialni spomeniki, med katerimi so obdelani le spomeniki NOB. Tudi ti se varujejo kot kulturna dediščina. Toliko o nepremični

kulturni dediščini, ki smo jo v tem prispevku komaj našli in mu dodali zgodbo o ne-prenovi Manziolijeve hiše. Tudi drugih se bomo lotili, upam da ne takrat, ko se bodo že podrli.

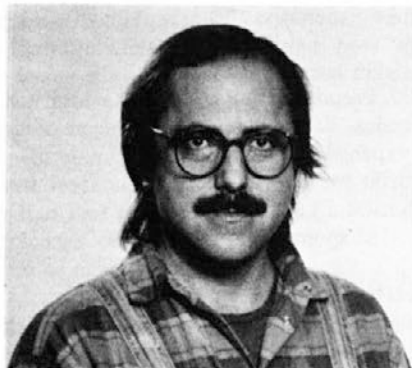
SERGIO *K*ulturalna ozimnica GOBBO

UN ISOLANO IN ESILIO

(*"No, siete voi in esilio, non io..."*)

Chi non conosce Sergio Gobbo? Pinne sottobraccio, oppure macchina fotografica in mano, o in compagnia di bambini, a inventare chissacche' nuovo giocattolo... Ma ormai già da diversi anni Sergio non viene a Isola. Se ne sta nella sua gabbia-astronave, nella sua Casa dei Sogni, la Casa Viva a Grisignana. Una decina d'anni or sono, dopo che a Isola non era riuscito a trovare un alloggio, se ne andò e arrivò a Grisignana. Vide la sua casa dei sogni. Chissà quante volte l'aveva disegnata: piccola, grande e viva. Ma quando la vide era come morta. La vicina, la signora Iredenta, dopo che Sergio aprì le finestre, chiuse ormai da decenni, disse: "Adesso la casa xe viva". E da allora la casa riprese a vivere. Oggi Sergio Gobbo vi abita e vi lavora. La sua ultima opera è una monografia fotografica sull'Istria, precisamente sui paesaggi, sugli uomini, sugli avvenimenti e sul patrimonio culturale del Buiese.

I testi sono nientemeno che di Fulvio Tomizza, grande amico di Sergio. Ma come Sergio Gobbo, disegnatore industriale, fotografo, naturalista, amante del bello e dell'originale, definisce se stesso e la sua ultima opera? "Nato e cresciuto ad Isola d'Istria da madre slovena, un'allegria savrina con la polca nel cuore, e da padre italiano, classico capo famiglia che spesso, cullato dalle aric di

Verdi, rimpiangeva nostalgicamente la natia Rovereto, ho saputo creare nel mio intimo un tollerante rapporto fra due mondi diversi, fra due culture. E quando decisi di trasferire il desco in una malandata casetta di Grisignana, una casetta costruita nei miei sogni, dentro di me si fece strada un'altra cultura, la terza cultura istriana, quella croata. Profondamente cosciente di questa realtà e delle ricchezze che da tutto questo scaturiscono, guidato dal profondo amore per questi luoghi, decisi di comporre tutti i tasselli del mosaico in un'unica realtà, il buiese. Nacque così l'idea di una fotomonografia..." Parlare di Isola gli fa male: Isola non è più quella di una volta e non potrebbe neanche esserlo, comunque qualcosa si dovrebbe pur fare per ridarle i suoi vecchi valori... Rimpiange i tempi quando a Isola giocava: prima come bambino e poi con i bam-

bini. La sua carriera inizia come operatore al light show in grossi spettacoli (ne è così affascinato che anche qualche ora dopo lo spettacolo ancora sogna). E Sergio è un vero sognatore - ad esempio pulendo le cozze cotte sogna i profondi e limpidi fondali del mare di Veglia, di Punat-Ponte, dove ha lasciato parte di se stesso. Dopo l'esperienza del light show si dedica per sei anni alla ricerca, insieme ai bambini di diverse contrade, di nuovi giocattoli. Arriva quindi il video, dopo il clip Istranova (avete presente lo sposo - piccolo e magro - che corre per scappare dalla sposa - corpulenta e affamata - la quale lo insegue per ...mangiarselo...) segue la fase di una serie di lavori per la televisione, ma purtroppo gli scenari vanno perduti. C'è quindi l'esperienza della pubblicità turistica (TOP e altri). Ma il suo sogno rimane l'arte pura. Sergio Gobbo trova comunque anche il tempo per opere di bene: in questi gravi tempi di guerra in Croazia collabora con la Caritas e organizza dall'Italia trasporti di viveri e vestiario per coloro che ne hanno bisogno. Ma quando gli chiedo se verterà a trovarmi a Isola, lui risponde di sì... ed io so che Sergio, questo amante della natura e della cultura, che ora sta per iniziare un nuovo importante lavoro di ricerca fotografica sulla storia e sulla cultura dell'Istria in seno alla fondazione Agnelli, a Isola non verterà. O chissà, forse sbaglio - lo spero.

Andrea Šumenjak

ZGODBA NEKEGA PORTRETA

DORA BENČIČ

Začenja se pred mnogimi leti. Vsaj zdi se mi, da že davno. Prišla je z brkinskega podeželja in najprej odkrila morje, potem še mesto, kjer je bilo vse tako drugače. Bilo ji je 15 let. Takrat se je postavila po robu očetovi volji, ko jo je silil v tovarno, kjer je končala večina deklet, ki se niso mogle šolati naprej. Zelela si je česa boljšega in dobila prvo bitko: vajeniško službo pri takrat državnem podjetju Foto Ideal. Vse, kar je prišlo potem, ko je v resnici odkrila, da je to pravi poklic, od šole doma in v Ljubljani do pomočniškega izpita in prvih samostojnih korakov, je bilo eno samo veselje in užitek, "ko so se v temnici pod njenimi rokami rojevale podobe". Bili so to časi, ko je bil fotograf pravi kronist zasebnega in družabnega življenja. Edini je imel fotoaparato in lahko si predstavljate, koliko dela je bilo ob velikih praznikih. "Za novo leto sem hodila od hiše do hiše, vlekla za seboj ogromno petkilogramsko škatlo (multibliz) in slikala božična drevesa. Takrat so ljudje naročali takšne posnetke. Rada se spominjam nekdanjih Izolank, ki so se izjemno rade portretirale. Zdele so se mi zelo lepe. Še danes se mi na fotografijah zde kot holywoodske filmske zvezde", pravi Dora in se z vzdihom

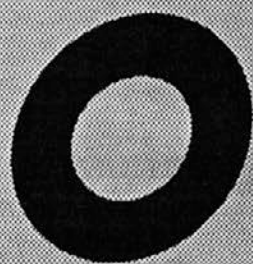
pokesa, da že takrat ni z današnjimi očmi gledala mesta. Portrete pa pogreša še danes. "Te nikoli ni zamorilo rutinsko delo?", jo vprašam. "Saj ni bilo nikoli zgolj rutinsko, včasih se je v enem dnevu zvrstilo toliko različnih del, da na rutino še pomislila nisem."

Poklicno življenje fotografije je iz njenega aparata izvabilo kakšnih sto tisoč obrazov (med njimi so še posebej v veljavi portreti) in kdo ve koliko podob iz vsakdanjega in nevskadanjega življenja in ob tem ji ni bilo nikoli dolgčas. Že od vsega začetka jo je vleklo tudi ven iz delavnice in zadnjih dvajset let tudi v svet umetniške fotografije, pri čemer so ji bile v veliko pomoč izkušnje, ki

jih je nabirala v Društvu fotografskih in filmskih delavcev Slovenije. Prevzele jo je nostalgčno razpoloženje opustelih istrskih vasi in samota istrskega podeželja in prav v tem očarljivem in na pol izgubljenem svetu, ki se mu je posvetila z veliko ljubeznijo, je ustvarila svoja najlepša in najboljša fotografska dela. Razstavila jih je na sedmih samostojnih razstavah in na prav toliko skupinskih, njene fotografije pa so bile predstavljene tudi na pomembnih mednarodnih prireditvah v Nemčiji, v Beogradu in v New Yorku. Razen trme, ki ji je prišla prav pri petnajstih, je Dora dokazala, da se stvari, ko jo delaš z veseljem in ljubeznijo ne naveličaš zlepa, nasprotno, da ti pomeni iz dneva v dan več, tudi tedaj, ko že lahko začneš odštevati leta do upokojitve. "In kaj tedaj, ko prideš do 0 let in 0 mesecev?", jo vprašam. "Takrat bom še naprej z užitkom fotografirala, veliko bom brala, ker imam zelo rada tudi knjige in ker sem ukaželjna, bom še naprej hodila v šolo, tako kot to počnem že zdaj. Rada imam jezike in tem se mislim posvečati še naprej. A o tem zdaj še ne razmišljam. Imam še veliko dela in odgovornosti. Si predstavljate, da mi ni vseeno, kakšen bo nasmeš mojih Izolancov na novem potnem listu?", pravi in se smeje.

Neva Zajc

**BREZ NJIHN
NE GRE ...**

REPUBLIČKI KOMITE
ZA DROBNO
GOSPODARSTVO
Kidričeva 3, Ljubljana
tel.(061)217-846/217-872

REPUBLIŠKA GOSPO-
DARSKA ZBORNICA
Titova 19, Ljubljana
tel.(061) 216 122

ZVEZA OBRTNIH
ZDRUŽENJ
SLOVENIJE
Celovška 71, Ljubljana
tel.(061)559-490/559-260

Revija OBRTNIK
tel.(061) 552-641

MEDOBCINSKA
GOSPODARSKA
ZBORNICA
Ljubljanska 3, Koper
tel. 32-721

SKUPŠČINA OBČINE
IZOLA
Kidričevo nabrežje 8
tel. 61-133

OBRTNO ZDRUŽENJE
IZOLA
Elvire Vatovec 4
tel. 61-027

UPRAVA ZA DRUŽBENE
PRIHODKE
(DAVČNA UPRAVA) IZOLA
Gorkijeva 2
tel. 61-121 / 61-132

...ALI PA LE

IN KAJ Z NJIM POČETI

Izola ni več proletarsko mesto. S propadom velikih industrijskih mogotcev se je znašla gola in bosa v kriznih časih. Kako naprej, je najpogostejše vprašanje zadnjega leta.

Turizem, trgovina, drobna obrt in majhna podjetja. Kombinacija Veneta in Singapura bi bila za Izolo kar prava. Pa ne govorimo kar na pamet. Že zdaj je v Izoli registriranih skoraj 450 zasebnih obrtnikov in podjetnikov, ki opravljajo najrazličnejše stvari in dejavnosti.

Del te izolske ponudbe smo zbrali v poslovnem imeniku (objavljamo le tiste, ki so se odzvali na našo ponudbo), že septembra pa bomo pripravili njegovo izpopolnjeno izdajo.

Torej, če ne veste kam po kakšen izdelek, prelistajte ta imenik. Morda boste v njem našli ravno tisto, kar ste že dolgo iskali.

A VTOPREVOZNIŠTVO

Gregorič Dušan
Zatišje 3 Izola
tel. : 066/62-646

Jakačič Roko
F Bidovca 3 Izola
tel. : 066/64-261

C VETLIČARNE

FLORA
Simonšek Karmen B
Pekarniška 2 Izola
tel. : 066/62-730

Cvetličarna
ORHIDEJA

ORHIDEJA
Bračanov Krajcar Vesna
Kristanov trg 4 Izola
tel. : 066/61-606

MIMI
Bordon Nada
Drevored 1.Maja 4
tel. : 066/61-334
doma : 066/74-291

ČEVLJARSTVO

Mitruševski Mladen
Ob starem zidovju 11 Izola

**DROBNA
KOVINSKA
GALANTERIJA**

Čuk Boris
Zatišje 2 Izola
tel. : 066/61-338

FOTO

ART FOTO

Fotolaboratorij
Hotel Delfin
Tomažičeva 10 Izola
tel. : 066/63-552 int.392
doma : 066/65-250

FOTO IDEAL

Benčič Dora
Kristanov trg 3 Izola
tel. : 066/61-228
Vse fotografske usluge v
črnobeli in barvni
tehnik. Pri nas si tradicija
in kvaliteta podajata roki.

*foto
Ideal*

Fotooptika RIO

FOTOOPTIKA RIO

Barbara in Luka Lušič
Ljubljanska 24 Izola
tel. : 066/61-403
EXPRES FOTO
Foto usluge od A do Ž,
svetovanje ...
Sprejeli vas bomo vsak
delovnik od 9.-12. in od
16.-19.ure

F RIZERSTVO

Mozetič Lavra
Ribiška 2 Izola
tel. : 066/63-753

Antončič Neda
Smrekarjeva 27 Izola
tel./ doma: 066/61-262

DARJA

Štefančič Darja
Gramscijeva 1 Izola
tel. : 066/61-203

G RADBENIŠTVO

Gradbeništvo
Bruno
Pahor

Pahor Bruno
Strma pot 5 Izola
tel. : 066/62-518

I ZDELOVANJE

ELEKTRO NAPRAV
ENIG

ENIG

Sovec Anton Ivan
Obrtno stanovanjska cona
Izola
tel. : 066/61-795

K EMIČNA ČISTILNICA

MARA

Ljubljanska 22 Izola
tel. : 066/63-740

K NJIGARNE

PAPIRNICE IN TRAFIKE

GARFILD

Božičič Miroslav
Muzčeva 3 Izola
Nudimo veliko izbiro
aranžiranih daril po
ugodnih cenah
Obrtnikom in podjetjem
ponujamo svinčnike z
reklamnim tiskom.

GRAFFIT

GRAFFIT

Smerdu Eda- Mlakar
Marjeta
Knjigarna-cartoleria
Trg 22. julija 6 Izola
tel. : 066/62-022

PIKA

Kljun Silvana
Pittonieva 8 Izola
tel. : 066/61-760

TRAFIKA JAGODJE

Gregorovič Nadja
Cesta v Jagodje
Odrpito imamo vsak dan
od 6,30 do 19 ure. Ob
nedeljah in praznikih od 8
do 13 ure

K NJIGOVODSTVO RAČUNOVODSTVO

S & D

S&D knjigovodski servis
Filipič Silva &
Luša Davorka
Plenčičeva 3
tel. : 066/63-222

**Knjigovodski servis-
fotokopirnica**
Tomažinčič Egle
Ob starem zidovju 17
tel. : 066/61-483

**Knjigovodski servis-
fotokopiranje**
Mikac Meri
Smrekarjeva 1
tel. : 066/61-622

K OPIRANJE FOTOKOPIRANJE

Kocjančič Ivica
Drevored 1. maja 3 Izola
tel. : 066/62-705

K OVINOŠTRUGARSTVO

ing. Kodrič Rajko &
Anuška
Oktohrske revolucije 43
Izola
tel. : 066/65-892

K OZMETIČNI SALONI

Kokalj Simona
V Hotelu Simonov Zaliv
tel. : 066/62-221 int.2721

VENUS

Kozlovič Jasna
Smrekarjeva 12 Izola

O BLIKOVANJE NOTRANJE OPREME

forma

FORMA

Jevšnik Jancz
Ljubljanska 15 Izola
tel. : 066/63-777

O PTIKA

Fotooptika RIO

FOTOOPTIKA RIO
Računalniška določitev dioptrije,
pregled in izdelava natančnih
očal, moderni okvirji, dioptrije
vseh vrst s posebnimi zaščitnimi
postopki. Izjemno stanšana
stekla za visoke dioptrije in vse
vrste kontaktnihleč
Ljubljanska 24 Izola
tel. : 066/61-403

O RODJARSTVO

Samec Vilijam
obrtna cona Izola
tel.: 066/61-752

P RALNICA
LIKALNICA

Ivančič Željka
Ul. prekomorskih brigad 8
Izola
tel.: 066/62-799

P REDELAVA
PLASTIKE IN
GUME

ELASTIK p. o.
Dobrava 22 Izola
tel.: 066/65-810

P RODAJALNA
BARV

KOLORČEK
Žeger Zdravko
Ob pečini 9 Izola
tel.: 066/61-986

P RODAJALNE

ELEKTRO
MATERIJALA IN
RAČUNALNIŠKE
OPREME

PRELCOM
Mešano podjetje
Elektroinstalacije in
trgovina
Impianti elettrici e vendita
Smrekarjeva 10 Izola
tel.: 066/63-037

unishop

UNISHOP
Trgovina
Cesta v Jagodje 2 Izola
tel.: 066/62-720

INT

INT d.o.o.
Trgovina inštalacije
Nemarnik Milenko
cona male industrije Izola
tel.: 066/63-306
fax: 066/63-892

P RODAJALNA
GLASBIL

SEVER d. o. o.
Sever Davorin
Cankarjev drevored b. š.
Izola
tel.: 066/62-248

P RODAJALNE
IZDELKOV
DOMAČE OBRTI

DOTA
Mislej Božena
Ob stolpu 5 Izola
tel. doma: 066/65-499

**FREE
LOOK**

FREE LOOK
Cankarjev drevored 18
Izola
Izdelovanje modnih
oblačil iz usnja in drugih
naravnih materialov.
tel.: 066/63-103

P RODAJALNE
KMETIJSKIH IN
RIBIŠKIH
PRIPOMOČKOV

AGROVEM
Kramberger Vinko
Ob starem zidovju 11 Izola
tel.ž fax: 066/65-880
tel.doma: 066/63-880

Lax

LAX Fish Market
Marino in Marija Kralj
Gramscijeva 4
tel.: 066/62-383

P RODAJALNE

OBLAČIL TEKSTILNIH
IZDELKOV IN OBUVTE

BOUTUQUE K4
Kašček Nada
Gregorčičeva 34 Izola
tel.: 066/62-554

BOUTIQUE IN
Petrovič Ljubo in Ines
Koprska 3 Izola
tel. doma: 066/64-134

PULLOVERIA
Suhar Mariella
Velika izbira pletenin ter
bižuterije.
Koprska 23 Izola
tel.: 066/64-510

Roberta

ROBERTA
Ružnič Danila
Postojnska 7 Izola
tel. doma: 066/63-973

Trgovina 303
Branka Furlanič
Ljubljanska 20 Izola
tel.: 066/63-861

Trgovina FINES
Mikulandi Laura
Moško in žensko perilo iz
uvoza ter moške, ženske
in otroške nogavice iz
uvoza.
Koprska 14 Izola

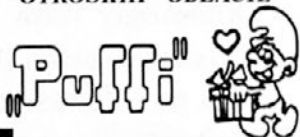
mojca

Trgovina MOJCA
(pozemanterija)
Frančeskin Marica
Ljubljanska 39 Izola
tel.: 066/62-281

OBUTI MAČEK
Štefančič Zinka
M. Gorki 2. Izola
tel.: 066/61-631

P RODAJALNA
OTROŠKIH OBLAČIL

PUFFI
Matika Nevcna
Koprska 34 Izola
tel. doma : 066/64-145

P RODAJALNE
PREHRAMBENIH
IZDELKOV

AB-Minimarket
Ličen Anka
Kosovelova 32 (blizu cerkve)
tel. : 066/62-674

AJDA
Boškin Bruno
Gregorčičeva 33 Izola
tel. : 066/62-995

merendina

MERENDINA
Karmen Paliska
Postonjska 4 Izola
tel. : 066/65-310

OLJKA
Črneka Romco
Dantejeva 2 Izola
tel. : 066/62-189
prodajalna s sadjem,
zelenjavo, živili,
konditorski izdelki,
sladolednimi tortami ...

COCTAIL
Marinič Marko
Gregorčičeva 40 Izola
tel. : 066/64-370

PEKARNA
Gregorič Vinko
Muzčeva 7 Izola
tel. : 066/62-091

P RODAJALNA
SUVENIRJEV

SOUVENIR IDEJA
Vescl Jadranka
Ljubljanska 28 Izola

P RODAJALNA
ŠPORTNIH
REKVIZITOV

ŠPORT MALA
trg 22. Julija 1
tel. : 066/63-750

R ESTAVRACIJA

HRAM SIMONČEK
Dotlič Stevo & Marijana
Morova 4 Izola
tel. : 066/62-221 int.31

S ALON
POHIŠTVA

MOBEL
Salon Pohištva
Stegovec Edwin
cona mestne
obrtni Izola
tel./ fax : 066/63-884

S ERVIS
GORILNIKOV
IN PEČI

Egon Hreščak
Cankarjev drevored 16/b
Izola
tel. : 066/61-559
Meritve izkoristkov peči,
nastavitev gorilnikov in
montaža.

S LIKOPLESKARSTVO
IN PLESKARSTVO

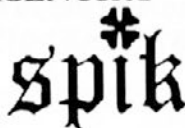
Valter Sovdat
Gregorčičeva 34 Izola
tel. : 066/62-966
Soboslikarstvo in
pleskarstvo

Krampf Julijan
Morova 7 Izola
tel. : 066/61-926

T APETNIŠTVO

Brenčič Drago
Ob starem zidovju 1
tel. : 066/65-615
Delavnica: Tomažičeva 18
Izola

T URISTIČNA
AGENCIJA

SPIK
Emerik Eržen
Pittonijeva 13 Izola
tel. : 066/65-019

V ODOINŠTALATERSTVO

Kapel Klavdio
Šmarje 30
tel. : 066/56-418
odprto od 7.-15.
sobota 8.-12.ure

V IDEOTEKE

CASABLANCA
Gajzer Milan
Ob vratih 12 Izola
tel. : 066/61-095

JONATHAN
Frančeškin Bojan
Istrska vrata 4 Izola
tel. : 066/65-100

Z AKAJ NE
V BARVAH ?

ŽVAB
Žvab Predrag
E. Driolijeva 11 Izola
tel. : 066/65-026

Zato, ker niste vedeli, da
se z ročno poslikavo
tekstilni izdelek lahko
opleniti, celo pomladi.
Unikatne poslikave na
majice, bluže, prte in
zavese.

Kulturna ozimnica

UREDILA: NEVA ZAJC
FOTOGRAFIJE: DORA BENČIČ

"France Prešeren je Slovencem vrnil njihov jezik, vrnil jim je samozavest in prinesel jim je poezijo, čeprav se še dolga desetletja niso zavedali, kaj to je", je nedavno tega v zabavni knjigi o zgodovini Slovencev zapisal pisatelj Franček Rudolf.

Tako je bilo davno tega, v minulem stoletju, toda če dobro premislimo, nam tudi novi časi pospešenega poketa v boljšo prihodnost in kopicenja pomembnih zgodovinskih trenutkov niso prinesli povsem jasnih pogledov na bistvo naše kulturne istovetnosti, o katerem je gotovo čisto dobro in prav razmišljal Prešeren, eden njegovih prvih utemeljiteljev.

Kako naj si sicer razlagamo popoln prepir okrog nacionalnega kulturnega programa ali kar pogosto zmedo pri oblikovanju ustreznih občinske kulturne politike. Tako nam prestižne bitke v samem vrhu izpodkopavajo dogovore o prenovi Manziolijeve hiše, za katere smo bili prepričani, da so zelo trdni prav zato, ker jih je prinesel meddržavni dogovor. V občini, kjer smo bolj malo nacionalni (vsaj po dejavnostih in deležu, ki se nam vrača z republike), naj bi se glede na majhnost lažje dogovarjali, pa ne znamo rešiti niti problema najemnin redkih kulturnih ustanov, ki imajo nekaj malega občinskega prostora. Astronomski računi zdaj po že ustaljeni poti krožijo po mestu in končajo na občini pri finansierju.

Kulturi prav v teh časih grozijo še pogubni materialni stroški, če naj omenim le to, kar s kulturo oz. njenimi dejavnostmi se nima prav nobene vsebinske zveze.

O slednji boste več izvedeli v naši kulturni prilogi, ki vam jo pišemo s prepričanjem, da se nam bodo "vremena razjasnila" in da si bomo v novi državi znali urediti tudi kar najlepše kulturno življenje. Pripravili smo jo ob 8. februarju, ki ga letos prvič praznujemo kot pravi državni praznik. Ne bomo vam pisali o Prešernu, junaku, ki je preživel tudi najnovejšo politično preizkušnjo, saj o njem veste vse že od osnovne šole sem. Povedali bi vam radi, da imamo v našem mestu kar nekaj kulturno zgodovinskih spomenikov, na katere smo lahko upravičeno ponosni, da poznamo tradicijo in da tudi dejavnosti ne manjka, pa čeprav se večsilih zdi, da jih ni.

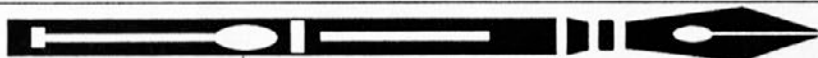
Na nekaj straneh vam seveda ne moremo napisati vsega. Spomnili se boste, da smo vam posameznike predstavili že v prejšnjih številkah, odkrivali pa jih bomo tudi v prihodnjih. Tudi z vašo pomočjo in prizadevnostjo. Zdaj že veste, kje smo in da so vrata uredništva odprta za vsako dobro pobudo.

DISKRETNI ŠARM AMATERIZMA

(nz) V Izoli imamo le eno kulturno ustanovo v pravem pomenu besede. To je Matična knjižnica, ki ima naziv matična le pogojno, saj se ne izpolnjuje pogojev matičnosti. Premajhna je po površini, premalo knjig ima na številu prebivalcev in premalo delavcev. Tolazimo se lahko s tem, da je v podobni kaši večina slovenskih knjižnic in da jih zaradi tega v težkih časih že ne bodo preganjali. Letos bodo po načrtu kupili skoraj tri tisoč knjig in priredili osem literarnih večerov. Prav kmalu se bodo bralci lahko srečali s tržaškimi pisateljem Borisom Pahorjem (13. februarja). Njena sosedka je (v isti hiši) ZKO - Zveza kulturnih organizacij, ki pomeni nekakšno krovno organizacijo (predstavljajte si velikanski dežnik) za številna ljubiteljska društva in skupine. šest dejavnosti je porazdeležnih na deset društev in skupin in nič ne bo narobe, če jih nastejemo: Pihalni orkester, Obalni oktet, Mešani pevski zbor Društva upokojencev in Moški pevski zbor Društva JPV Korte so glasbena dejavnost, ki se udejanja v društvih, kot samostojna skupina dela še komorni moški zbor, plesni studio Lai, mladinsko gledališče Milagro in likovna skupina Lik. Med člani velike družine je še društvo Histria, ki ima ambiciozne načrte, a naj bo za zdaj dovolj to, da povemo, da se kani ukvarjati s filmsko in video dejavnostjo. ZKO je tudi nepogrešljivi dejavnik in organizator delavnic za

malčke in seveda prireditve za male in velike Izolane. To je naloga, ki jo drugod opravljajo poklicne ustanove, kulturni centri ali podobno, a je tudi v tem pomanjkanju Izola primerljiva z mnogimi (večino) slovenskimi občinami. Kulturni vsakdan si delimo še z italijansko skupnostjo, ki ima svojo knjižnico, svoj mesečni bilten in 7 skupin: mešani pevski zbor Haliatum, prenovljeno dramsko skupino, dva otroška zbora, baletno skupino, literarno in fotografsko skupino. Likovno življenje naj na zavidljivi ravni pestri galerija Insula oziroma Društvo likovnih umetnikov, z ljubiteljskimi predstavitvami pa dopolnjuje še Alga. Med novejšimi pridobitvami velja omeniti novo galerijo v Smrekarjevi ulici, ki ji je ime Tiera in je namenjena keramični dejavnosti. Razen galerije si je Zvonko Bizjak v njej omislil še delavnico, kjer se bodo te umetelne obrti lahko učili tudi drugi. Seštevek vseh naštetih pomeni hkrati tudi bogat spisek prireditev, nastopov, predstavitev in podobnega. Poslanci ga bodo brali kot program za leto 92 in če se bo uresničil, nam v Izoli ne bo tako slabo, če bomo domačim ustvarjalcem znali dodati še pravo mero gostov od drugod in predstavnikov poklicne kulture. Zaradi primerjav, ki jih potrebujemo za zdravo rast in zato, da na svojem majhnem prostoru ne postanemo preveč samovšečni in prevzetni.

Ob letošnjem kulturnem prazniku razpisuje Mandrač

nagradni literarni natečaj za
KRATKO ZGODBO

Tekst, ki naj ne bo krajši od dveh strani in ne daljši od štirih tipkanih strani (po 30 vrstic), pošljite na uredništvo časopisa, Veliki trg 1, 66310 Izola, do 8. marca 1992. Tečaj je anonimna, zato svojega imena ne razkrivajte. Svoje avtorstvo boste izkazali s kopijo poslanega besedila. Zgodba naj ima naslov. Žirija: Iva Štoka, Marjan Tomšič in Aleksander Zorn bo izbrala najboljši tekst. Rezultati bodo objavljeni v aprilski številki MANDRAČA. Nagrade:

1. nagrada: 5.000,00 SLT

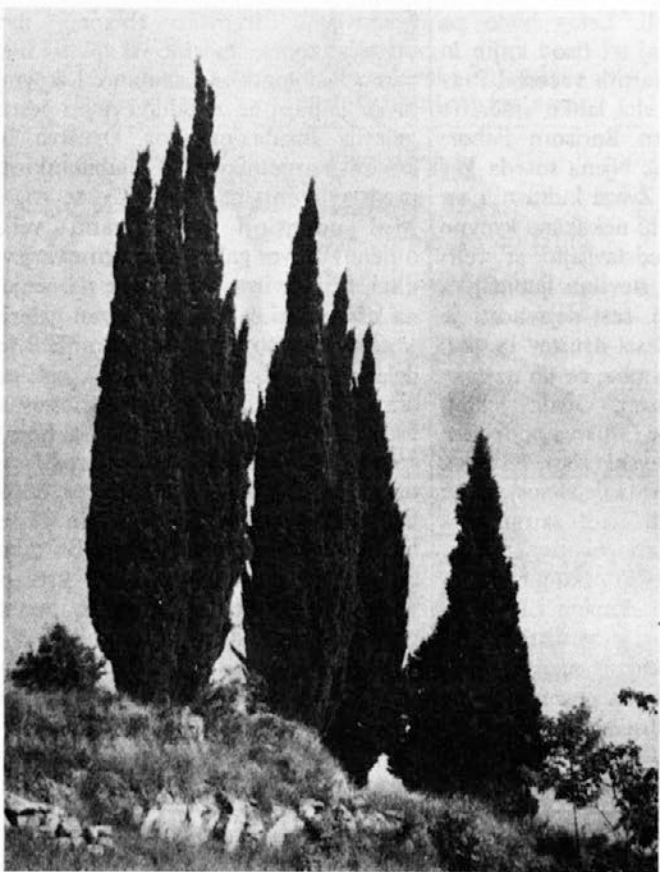
2. nagrada: 3.000,00 SLT

3. nagrada: 2.000,00 SLT

4. tolažilna: celoletna naročnina na Mandrač
Vse dobre zgodbe bodo objavljene v Mandraču.

Pred štirimi leti so se v Smrekarjevi ulici v Izoli odprla vrata galerije Insula, ki jo je ustanovilo Društvo likovnih umetnikov slovenske Obale. seveda z željo, da bi se likovna umetnost tukajšnjih avtorjev promovirala v širši slovenski prostor, pa tudi zato da bi primorski likovni utvarjalci imeli svoj matični prostor, namenjen predstavljanju njihovih del.

Obseg delovanja Insule se je od prvih začetkov nekajkrat povečal, Insula je s svojo galerijo prisotna tudi v Ljubljani, kot strokovno združenje pa jo je spoznala tako širša kot strokovna javnost. Zadnji stavek je ukraden iz dopisa, ki ga je vodja galerije Insula, Dejan Mehmedović, poslal vsem trem obalnim občinam. V naslovu ne piše "prošnja", tudi ne "rešite nas"... podatki in dejstva, ki so nanizani v dopisu, pa kar kličejo po tem, da jih širša javnost spozna - tako kot je v letih delovanja spoznavala Insulo. Insula, ki je uspela opravičiti svoj obstoj, razširiti obseg delovanja, odpreti še eno galerijo, organizirati vrsto razstav povezanih s kulturnimi dogajanjmi in se vključiti v mnoge akcije izven obsega svojih zidov, je danes pred finančnim zlomom. V finančni politiki občin, v tem primeru Izole, Kopra in Pirana, obstoja železna navada, da številke v finančnem predlogu pomnožijo z določenim koeficientom in tako dobijo osnovo za financiranje v tekočem letu. V januarju naj bi tako Insula, ne glede na inflacijo in vsebino programa, dobila 63.000 SLT, ki pa jih do dne, ko to pišemo (31. januar) še ni videla. Ta znesek seveda ne zadošča niti za materialne stroške.

Kljub temu, da je Insula v Izoli in da njena dejavnost ni nepomembna za pozitiven predznak našega mesta, je odstotek prispevkov zanjo prav "doma" najnižji.

Če je ključ delitve klasičen, potem je klasično tudi dejstvo, da tako počasi in po skopo odmerjenih obrokih umira galerija in društvena dejavnost, ki ni nikoli čakala zgolj na občinsko in republiško usmiljenje. Nastajale so razstave, katalogi zanje, spremljajoče kulturne dejavnosti - tudi ob pomoči sponzorjev in lastne iznajdljivosti.

Ob tem se kot na dlani ponuja vprašanje, zakaj puščamo propadati dejavnost, v katero smo kot občina oziroma občine v teh letih pravzaprav že veliko vložili. Se bo ponovila zgodba, ko so politične stranke Izole na pobudo Mandrača v zaprtih kuvertah oddajale prostovoljne prispevke za nakup knjig Matične knjižnice Izola... ali se bo našel kdo, ki bo v "odprti kuverti" znal ponuditi več kot samo prijazno in enkratno miloščino?

NATAŠA BENČIČ JELAČIN

COMUNITA' D'ITALIANI

Nel mosaico culturale isolano s' inseriscono con peso e indiscutibile importanza le attività amatoriali organizzate presso la locale Comunita' degli Italiani, le quali, oltre a curare le tradizioni culturali e folcloristiche dei nostri cittadini di nazionalità italiana, rappresentano una importante fonte di arricchimento spirituale per tutta la nostra cittadinanza e sono al tempo stesso dimostrazione di come si possono raggiungere valori culturali eccelsi percorrendo la strada del dilettantismo.

Sulle pagine di questo giornale abbiamo più volte segnalato i successi ottenuti sia in patria che all'estero dai minicantanti curati da Armina Dudine e dal Coro misto "Haliaetum" diretto da Claudio Strudthoff. Però non dobbiamo scordarci dei piccoli ballerini, dei recitatori e dei filodrammatici che hanno portato il nome e della Comunita' e del nostro Comune con successo su palcoscenici anche di un certo prestigio.

Un cenno a parte merita la collaborazione che la Comunita' degli italiani di Isola mantiene con le consorelle dell'Istria e del Quarnero, con l'Università popolare di Trieste e con vari gruppi corali, teatrali e di arte varia di Slovenia, Croazia, Austria e Italia. Nell'ambito di detta collaborazione e' stata offerta alla nostra cittadinanza l'opportunità di conoscere scrittori, artisti, musicisti, attori teatrali, ballerini e coristi di livello internazionale. Un contributo immenso alla crescita culturale dei cittadini di Isola. Ci rammarica però che non abbia sempre riscontrato i meritati favori di pubblico. La latitanza di quest'ultimo in certe occasioni e' addirittura preoccupante. Ma ciò non ci deve disarmare, anzi deve impegnarci ulteriormente. Non dobbiamo assolutamente permetterci che la nostra bella Isola diventi un Comune dormitorio.

Gianfranco Siljan

SPOZNAVAJMO SVET IN DOMOVINO

(n2) Pomembna vez s preteklostjo so v vsakem kraju nepremični spomeniki, svojevrstni dokumenti minulih dob, od najstarejših arheoloških do stavbne dediščine zadnjega stoletja ali najnovejših memorialnih spomenikov. Kulturno-zgodovinske spomenike posebne vrednosti varuje poseben zakon in nadzoruje zavod za varovanje naravne in kulturne dediščine, ki načrtuje in izvaja tudi njihovo preново. Na prvi pogled se zdi Izola spomeniško revnejša, kot je v resnici. Eden od razlogov je najbrže v tem, da večji del spomenikov ni obnovljen in torej niso opazni, drugi pa v tem, da razen strokovnjakov in redkih občanov, ki so imeli v rokah gradivo z opisom vseh spomenikov (zavod ga je pripravil pred razglasitvijo), prebivalci našega mesta o njih vedo malo ali nič. Celotisti, ki ob njih živijo.

V tem prispevku vam bomo na kratko predstavili najpomembnejše spomenike. Podpisana sem jih uspela pogledati od zunaj v nekaj urah, s podeželjem vred pa me je srečanje s častljivimi hišami zabavalo en vikend. Ker je to sila zanimivo početje, ga priporočam tudi vam, pri čemer lahko uporabite kar moj redosled.

Izola imena ni dobila po naključju. Na otoku je nastalo najstarejše naselje, predvidoma po padcu rimskega cesarstva. Prvi zgodovinski podatki o naselju so iz leta 972. O srednjeveški poselitvi ne vemo veliko, ker so posegi v kasnejših dobah čisto spremenili, razen tega, da je iz tega obdobja zasnova mesta. Rasti je začelo ob pristanišču in se potem širilo proti severu in vzhodu otoka. Otok je bil

(nz) Če je kje kakšna dejavnost, s katero se lahko pohvalimo pred svetom in ki nam za zdaj zagotavlja "prvo slovensko ligo" je to sodobni ples. Mislim, da je bil plesni studio Lai, ki ima za seboj že več kot desetletje dela, med prvimi, ki so v Sloveniji začeli širiti novo inačico plesne dejavnosti: sodobni ples ali izrazni ples, kot ga ponekod imenujejo.

Letos se je skupina predstavila na Dnevih plesa v Ljubljani skupaj z najboljšimi, mentorica in koreografinja Lilijana Šantič-Ujčić pa je bila selektor za vso Slovenijo. V skupini dela zdaj okrog šestdeset plesalk in plesalcev vseh generacij. Enako kot starejša skupina desetih deklet, ki so vztrajala šest ali sedem let, so pomembni najmlajši "laički", saj si dober plesni studio ne more graditi prihodnosti brez najmlajših. Večni problem je, kot nam je povedala Lilijana, da jim najraje uhajajo fantje, ki se pridružujejo profesionalnim skupinam.

Sicer pa je zanimanja za ples dovolj, pa tudi poznajo jih že dodobra vsi, tako da pot do njih ni zapletena. Nekatere odrasle plesalke bi se seveda kaj rade odločile za poklicni ples, a je največja težava v tem, da pri nas ni študija oz. šole, ki bi ta poklic zagotovil. Edina možnost je tujina, ki pa je tako draga, da si jo je skoraj nemogoče privoščiti. Pa še to: "Od koreografije se pri nas ne da živeti", pravi Lilijana, čemur je treba dodati, da tudi od plesa precej težko, saj imamo v Sloveniji le en plesni teater, ki naj bi združeval poklicne plesalce.

Tudi izolske plesalke in plesalci so na seznamu potrebnih čakajočih na večji prostor za vadbo, pa na možnosti, da še kdaj organizirajo poletno plesno šolo, kamor lahko povabijo imenitne tuje pedagoge. Do maja bodo pripravili novo predstavo. Če ste jih doslej spregledali, izkoristite to priložnost.

Izolani!

Vabimo Vas, da se pridružite iskanju izvirnih dokumentov, zapisov, slik ali podobnega, ki govorijo o našem mestu.

V prihodnjih mesecih bomo morali dopolniti mestno podobo in njene simbole: grb, zastavo in druge oznake, zato nam bodo ti podatki prav prišli. Za avtomobilske tablice je znak že izbran: na njih bo golobica v letu z oljčno vejico. Gradivo prinesite v uredništvo.

DEMOKRATI ZA RAZVOJ OBALE

Demokrati v sodelovanju z Marinvestom organizirajo okroglo mizo na temo gospodarstvo, podjetništvo, razvoj, itd...

Gostje:

mag. Igor Omerza, mag. Marjan Cerar, prof.dr. Marko Kos, dr. Jože Mencinger
Okrogla miza bo 12. februarja ob 18. uri
v Hotelu Mtarina

Sponzorji: Optima, Interstyl

Rekli so mi, naj ob kulturnem prazniku napišem nekaj besed z vrha. Kako, od kje, iz Nertiša, z Brega ali še više? Opazujem množico, kako zamaknjeno poslušajo naše pevce (zadnje leto je to žal samo na pogrebih). V valu žalostnih čustev, se kar razneži. Ponosna je nanje, in če bi tedaj zbirali nove pevce, bi marsikdo kar zapel z njimi. Poslušam petje v cerkvi. V en glas se zlije in je prošnja za mir, tako kot v daljnem letu 1944. In je ljubezen, ki se ji pravi pesem, je Molitev, je Kultura? In kako zmore ta naš pevec zvečer še na vajo, ko je ves dopoldan delal v tovarni, popoldan pa na njivi? Od burje in sonca ožgan, trdega koraka, godrnjavega izraza? Vprašajte ga! Zaiskrile se mu bodo oči in začel bo: "Namæranæ smo kæntanje cno næ naše kæntædurje - to smo pa kar vsi. Radi dclamo in se vesclimo. Kar poglejte naš znak! Ljubezen do dela pa tudi do vsega lepgega in dobrega so nam vcepili starši in razmere, ki so vedno udrihale po nas. Med zidove naše cerkve so pognale naše kornine. Vanjo smo postavili marsikaj dragoceno lepgega. Od fresk, na katerih smo upo-

dobljeni mi in nas terasast svet s čudovitim "albusom" in še lepšim zahodom in z mostovi, ki se pnejo čez modrino neba in morja v sožitje z drugimi ljudstvi na Kufinu kultur. Pa tisto sonce z biseri, ki ga je ustvaril pasar Kregar v vihri prve vojne iz našega zlata in srca zato, da bi vzšlo v svobodi?

Vse pomembne dogodke v naši skupnosti smo zabeležili: Naše prve korake s staroslovenskimi pismenkami, rojstvo naše šole, smrt naših voditeljev. Ni veličastno in ne bogato, kar imamo - tako je, kot smo mi. Vedno smo se bali, da bi nam to oteli, kajti Atilov je bilo mnogo. Vmesnih prebliskov pa ne veliko. Zato so bili ti spontani in močni, da so zajeli slehernega. V prejšnjem stoletju smo čitalniško navdahnjeni postali nekaj. Prosvetni društvi v Kortah in na Maliji sta pomagali oblikovati našo podobo. Potem je prišlo 70 let represije, ki je najprej trgala iz skupnosti narodnostno in potem še duhovno identiteto. Ostal je tudi spomin na razred mož, ki so se šele leta 1954 opismenjevali. Nepozabni so smeli koraki dramskih, čitalniških in pevskih skupin po vojni na Maliji in v Kortah. Injekcije za vse to so prihajale vedno iz šole in so društva delovala le, če so bili učitelji aktivni v njih. Zato je zraslo prepričanje, da mora le učitelj oziroma šola voditi kulturno politiko kraja. Imamo pa kar nekaj sposobnih in mladih ljudi. Le opogumiti jih je treba in zaupati vanje.

Zdrahe v stran! Dovolj jih je bilo v zadnjem desetletju, ko smo valovali med našimi željami in željami oblasti, ki so nas hotele spraviti na skupni imenovalec. In kljub temu je bilo veliko narejenega, da je pripomoglo k osveščanju za novi čas." In danes, jutri, kako naprej? Bomo stopili po dolgem premišljevanju in plahi previdnosti, izza skrivališč in pogumno nadaljevali zastavljeno pot? Mladina na plan! Ne puščajte se več zavajati in uspavati od sodobnih mamil. In, kakor so se nekoč z močjo kulture zoperstavljači neukosti in potujčevanju, tako se danes zoperstavimo ideologiji potrošništva in pohodu barbarstva v našo naravo, v naše vasi in mesta, v človeka in v zakladnico njegovega duha!

Nada Morato

Mi s hriba

1. Naročniki novih telefonski priklučkov so pristojni zagotovili, da bodo dobili telefon do konca leta 1991. Nato so datum premaknili na 15. februar. Ker je ta dan že tu, delavcev pa ne vidimo več, "paloni" so še na kupu, sprašujemo, kaj se dogaja?

2. Pred leti smo plačali prispevek za razširitev pokopališča. Radi bi vedeli pri čem smo? Kaj je bilo doslej narejenega, kam je šel denar? Zakaj se nas o tem ne obveščajo, ko so nam poročila o tem obetali na tri mesece?

3. Ali se res ne da premakniti odhoda avtobusa iz Kort od 6,17 na 6,05 zato, da bi dijaki ne odhajali od doma že ob 5,05, ker sicer ne dobi v Izoli zveze za Koper?

4. Kljub neprestanim večletnim pritožbam, kaj se je ukrenilo, da se odpravi prav nesramno početje nekaterih domačinov in pa Pirčanov, Tržačanov na divjem odlagališču v Čedljah?

5. Zakaj je krajevna samouprava usmerjena pretežno le v nogomet in gasilstvo? Je to posledica uzurpacije izvršne oblasti ob zadnjih volitvah v Svet krajevné skupnosti?

6. Zakaj se na geodetskem zavodu dokončno ne uredijo zadeve v zvezi s spremembo imen vasi in zaselkov?

VIDEO JONATHAN

ISTRSKA VRATA 4, IZOLA

NAJBOLJŠIH 10

1. FORZA D' URTO (Cold stone) - A.
2. WEDLOCK - A. F.
3. DOUBLE IMPACT - A.
4. ZANDALEE - D.
5. WELCOME HOME ROXY CAR MICHAEL - D.
6. THE FLASH 2 - F.
7. MURDER IN MISSISSIPPI - D.
8. THE DOORS - G.
9. KILLER KLOWNS - G. F.
10. FUNNY FARM - K.

LEGENDA: A-akcija, D-drama, F-fant, G-glasbeni, K-kriminalka

Pri nas si lahko izposodite več kot 1800 filmov. Nudimo še: AUDIO, VIDEO KABLE, PRAZNE KASETE, IZPOSODJAMO VIDEO-PLAYERJE IN KAMERO. Smo za kvaliteto, a tudi za primerne cene: CENA IZPOSODJE VIDEOKASET: 30 SLT (2 dni originali)

25 SLT (2 dni kopije)

SPOŠTOVANI!

Najprej se vam lepo zahvaljujemo za članek objavljen v eni izmed prejšnjih števil Mandrača in za jasno izražene misli vaše novinarki. Žal nekateri vidijo v besedi "Ribari" samo črno, češ da so narkomani, kalilci nočnega miru, nekulturna, nasilna skupina mladoletnikov. Ker pa se je eden od teh, če sploh mednje sodi, lotil pisanja zloglasne parole "Ribari" po tablah, na katerih so krajevna imena, so zato krivi vsi, mar ne?! Naj vam povemo, da tista skupina "Vrlih Izolanov", ki kali nočni mir in se predstavljajo kot "Ribari", nimajo s pravimi Ribarji nobene zveze. Oni se namreč za NK Izola sploh ne zanimajo, kaj šele, da bi hodili na tekme! A kaj, ko v Izoli nimamo pristopnih organov, ki bo zoper njih ukrepali (mimogrede, tudi prednovoletno bombardiranje avtobusov in avtomobilov je njihovo delo, pripisano pa je bilo navijačem, ki so ekskluzivno navijači na tekmah). Tudi glede tekme med NK Olimpijo in NK Izola je bilo zapisano, da so Ribari začeli provocirati in prvi napadli nasprotnike, a je bilo ravno obratno. Sprva so jabolka itd. priletela od njih k nam. Kako so se stvari v nadaljevanju zvrščale ne bi niti pisali (steklenice, bakle, ipd.). O tem dovolj. Ribari pa so mimogrede po ocenah v reviji Ekipa ocenjeni kot naj-naj - navijači, ki pa s strani uprave NK Belvedur Izola ne dobijo (vsaj trenutno) nobene podpore (v nasprotju z drugimi manjšimi klubi). Vse kar imajo, si priskrbijo sami - s pomočjo nekaterih sponzorjev - naj omenimo samo glavne: Biljardnica Kour Corn d.o.o., slaščičarni Jadran in Galeb, Merendina in Kava Bar Tina IZ KOPRA (v opomin izolskim gostincem). Ostali pa naj ne zamerijo. S tem se naš članek končuje, če pa bi nam kdo rad pomagal - na kakršenkoli način, je dobrodošel!

Lep pozdrav!
RIBARI

Ciao Belli !!! i Brutti!

- *Pisali smo že, da na Belvederju razmišljajo o ureditvi platoja za čolne (beri: suha marina). Posledica teh idej je peticija KS Korte, da občina zopet zapostavlja podeželje, saj bi v mestu tako imeli tri marine, na vasi pa nobene.
- *Zgornji trditvi veljakov podeželja je treba naravnost povedati, tudi oni niso brez vsega. V dolgoročnem planu imajo namreč (na isti lokaciji) predvideno: ureditev zajetja vode, odlagališče komunalnih odpadkov in koridor avtoceste. V Kortah očitno vsak kosček zemljišča trikratno izkoristijo.
- *Pilotni test, s katerim je izmerjena količina in ujebnost(Ž!) odplak v kanalizaciji mesta Izole je nakazal, da ne potrebujemo čistilne naprave za 50 000 enot, temveč le za cca. 30 000 enot (večejerjev) Iz tega sledi, da so se v preteklosti zaplanirali ali pa ga Izolani manj serjemo kot smo mislili.
- *Še ena iz Kort: Na domu KS že od priznanja visi Slovenska zastava, komentar "Maria Petrolja" pa je bil naslednji: "Ma kaj je tu Slovenski konzulat v Istri?"
- *Po pripovedovanju enega nekdanjih direktorjev ladjedelnice 2. oktober je bil nekdanji računovodja ladjedelnice (sedaj župan) Z. Grahek vedno proti investicijam v čistilne naprave v ladjedelnici. To samo dokazuje dolgoročnost župana, ki je očitno že tedaj vedel, da nima smisla preveč investirati v ladjedelnico, saj jo bomo prej ali slej umaknili iz Izole.
- *Predsednik izolskih demokratov obljublja nove poslovne akcije v Izoli. Pričakujemo, da bo kmalu zrasel kak nov Hamby.
- *Marija Pianetzka je prehitela prenovitelje. Oboji so namreč pisali pismo generalni sekretarki Sveta Evrope, Lalumierjevi, ta pa je Mariji odgovorila 14 dni prej kot ženski iniciativi pri SDP
- *Po najnovejših informacijah je Tihomir Stepanov prestopil k zelenim. "Prijatelji" arhitekti pa pravijo, da je le pozelenel od zavisti.
- *Predsednika izolskih socialistov M. Žlogarja mučijo dvomi. Bo imela njegova stranka več članov kot NK Dekani prvenstvenih točk?
- *Med izolskimi jadranci "dolgoprogaši" prihaja do spora. Se je prvi za regato po Kolumbovi poti prijavil Darko Milavec ali Ljubo Macarof? Najbolj v skrbeh pa je Marjan Kralj, ki naj bi (po trditvah obeh krmarjev) bil član obeh posadk. Mandrač predlaga pravo rešitev: Lahko bi jadrnico EOL (Milavec) naložili na KRALJICO MORJA (Macarof) in tako skupaj odjadrali v Ameriko ali pa zgolj preverijo, kdo ima večja Kolumbova jajca.

HOROSKOP HORORSKOP HOROSKOP HOROSTOP HOROSKOP NOROSKOP

OVEN (21.3. - 20.4.)

Niti temu zimskemu mesecu ne bo uspelo "ohladi" vaše temperamentne narave. Nestrpni boste, saj morate čimprej razrešiti določene delovne ali osebne težave. V drugi polovici meseca boste imeli več energije, za uredničenje vaših želja. ZDRAVJE: včasih boste preveč nervozni. Ne dovolite si, da bo to izgovor za pretiravanje v prehrani (npr. "grickanje" pred TV, med gledanjem Olimpijskih iger v Albertville-u)

BIK (21.4. - 20.5.)

Vam je vseh dolgoročno planiranje in počasno realiziranje vaših ciljev. Vendar včasih kdo rad izziva (nasprotno) strpnega bika ter mu maha z rdečim robčkom. V takem položaju ne skušajte reagirati agresivno. Če boste sli vstrajno po svoji poti, bo vse v redu. Če planirate večje nakupe, bo za to zelo ugoden februar (kaj po vaše pomeni beseda "saldi"?)

ZDRAVJE: Solidno! Ukvarjajte se s športom (a ne samo kot vestni član "ultras" - Izola-Belvedur)!

DVOJČKA (21.5. - 21.6.)

Stanje, ki ga ne presenete se imenuje dolgočas (monotonija). Na srečo v februarju ne boste imeli takih problemov. Planeti vam obetajo veliko pozitivnih sprememb, posebej v drugi polovici meseca. Uporabite svojo nepresahljivo domišljijo! ZDRAVJE: Občasni glavoboli bodo samo rezultat določenih nerazrešenih delovnih ali osebnih zadev. Pojdite iz stanovanja, globoko zajemite zrak na Svetilniku - vsi problemi se vam bodo zdeli manjši!

RAK (22.6. - 22.7.)

Najverjetneje bodo vaše "klešče" v tem mesecu zagrabile več zraka kot pa konkretnih dobičkov. Toda, ne sekirajte se, saj boste dočakali tudi boljše dneve. Bolj se posvetite delu ali učenju. Za zaljubljene rake napovedujejo zvezde trenutke polne

LEV (23.7. - 23.8.)

Ognjeviti lev se v tem hladnem mesecu navadno umiri in počasi pripravlja na spomladanski skok v nove delovne in ljubezenske avanture. Zvezde vam torej svetujejo več potrpežljivosti in počitka (najboljša sugestija bi bila, da se občasno sprehodite do izolske knjižnice - če še veste kje je - in poiščete kakšno dobro knjigo).

DEVICA (24.8. - 22.9.)

Ta mesec boste dočakali v polni formi in z odprtimi rokami za vse nove dogodke (tudi tiste, ki zahtevajo več napora in včasih celo poguma) - kot npr. iskanje novega dela. Zvezde vas ščitijo, z več dela in manj besed boste izkoristili to dobro obdobje. ZDRAVJE: Prihranite živce, ker jih boste kasneje zagotovo rabili!

TEHTNICA (23.9. - 22.10.)

Vaše stalno iskanje ravnotežja med delom ter prijateljskimi in ljubezenskimi odnosi se bo nadaljevalo tudi v februarju. Ob koncu meseca vas čakajo prvi vidnejši rezultati vaših prizadevanj. Radovednejši in aktivnejši boste kot navadno, kar bodo opazili tudi vaši sodelavci. ZDRAVJE: Brez problemov! Ne delajte si težav tam, kjer jih ni!

ŠKORPJON (23.10. - 22.11.)

Kljub obilici dela in pomanjkanju časa za družino, boste ob koncu meseca zadovoljni - materialni položaj se bo izboljšal. Planirali boste določene spremembe v hiši. Če vam, seveda, inflacija tega ne dovoli, si lahko še vedno privoščite obisk kakšne galerije ali prireditve v kulturnem domu - vaša fantazija bo zadovoljena.

ZDRAVJE: Spojcite si (od dela in morebitnih dolgočasnih sodelavcev)!

STRELEC (23.11. - 21.12.)

Nekateri bodo (z vzdihom) gledali nazaj, v nekdanja, uspešna obdobja in hkrati razmišljali o prihodnosti. Februar bo za vas mesec dela, učenja, potovanja - veliko aktivnosti, posebej v drugi polovici meseca. Nič vas ne bo ustavilo! ZDRAVJE: Čakajo vas "FITNESS" in "BODY-BUILDING". Dober razlog za obisk je tudi to, da boste tam srečali stare prijatelje in se nepozabno zabavali.

KOZOROG (22.12. - 20.1.)

Zastavili ste si določene cilje od katerih v tem mesecu ne boste odstopali niti za milimeter. Pazite, da vas partner in sodelavci ne presenetijo z drugačnimi idejami. S toleranco boste uspešnejši. ZDRAVJE: Zdravje in energijo boste popolnoma izkoristili, ker bo (kot že veste) februar to leto daljši kot druga leta.

VODNAR (21.1. - 19.2.)

Uveljavite svoje zamisli v službi in doma, saj vas bodo vsi s pozornostjo poslušali. Pazite na svojo zunanjo podobo, saj obstaja možnost, da boste (med sprehodom po romantičnih ulicah stare Izole) srečali osebo vašega življenja. Stopite v akcijo! ZDRAVJE: Pojdite v naravo (kdaj ste se zadnjič sprehodili ob morju do belih skal?)

RIBE (20.2. - 20.3.)

Ne odkrivajte svojih želja in namer pred drugimi. Če izberete napačne osebe bi se lahko znašli v "mreži intrig", kot ribice na suhem! Za vse, ki praznujejo rojstni dan v februarju napovedujejo zvezde prijetna presenečenja (posebna sreča za tiste, ki so rojeni 29.februarja). ZDRAVJE: Vsi verno, kaj vam je najbolj všeč - uživanje v naravi in seveda ob morju!

Zvezde opazuje: Ivana Scotto di Minico

VSI LETNI ČASI SO NAŠI !

Trg 22. julija 1
Tel. 63-756

TUDI ZA ZIMO IN SNEG
SMO VAS DOBRO OBLEKLI
IN OPREMILI.

ZDAJ PA VAS
OPOZARJAMO ŠE NA

BUNDE

po izjemno ugodnih
cenah.

FOTOLABORATORIJ

HOTEL DELFIN
Tomazičeva 10, Izola
Tel (066) 63-522 int.392
doma: (066) 65-250

Potrebovali boste nov, slovenski
potni list, voziško dovoljenje...
Vrhunske barvne fotografije
izdelamo v slabi uri.
Seveda pa znamo poskrbeti tudi za
Vaše fotografske spomine.
S sodobno tehniko smo še boljši.

Če niste še nikoli bili v našem
grosističnem skladišču in dis-
kontni prodajalni v prostorih
nekdanje Opreme (nasproti reše-
valne postaje), potem boste
težko verjeli naši trditvi, da ima-
mo vrhunsko ponudbo alko-
holnih in brezalkoholnih pijač.
Če ne verjamate nam verjemite
svojim očem. Prepričajte se!

diskont

GROSIST
BAJT MILOVAN
Izola, Dantejeva 2
Tel. 62-721

JAVOR

OBRTNA CONA
LIVADE

tcl. 61-726

Eni nas poznajo po imenu,
drugi po zaščitnem znaku,
vsi pa nas gotovo poznate
po vrhunskih polizdelkih in
izdelkih.

Naša "specialiteta" so vse
vrste plošč, v skladišču in
prodajalni v Izoli pa
imamo tudi vse potrebno
za tiste, ki si gradijo svoj
lastni dom.

JASNA
Jagodje-Dobrava

Gostilna
Trattoria

PRIJETEN KRAJ V PRIJAZNEM MESTU
TEL. 62 - 439

K odlični hrani gre vrhunsko vino, k obojemu pa prijetno okolje in
prijazna postrežba. Ko ne veste, kam bi se napotili na prijazen večer
se spomnite zgornje misli. Dobrodošli v prijetnem kraju nad Izolo.

S & D

Silva Filipčič & Davorka Luša

FINANČNO RACUNOVODSTVO

Bliža se čas zaključnih računov. Ste prepričani, da boste
zmogli brez pomoči tistih, ki se na številke spoznajo?

Plenčičeva 3, tel. 63-222

GRAFFIT

SAJ NI REŠ, PA JE LE !

Leto je naokoli, pust pred vrati, v
našem skladišču pa so nove,
uvožene pustne maske. Tudi pravi
obraz za Vas se bo našel.

Trg 22. julija 6 Tel 62-022

Cvetličarna ORHIDEJA

NE LETAJTE OD CVETA DO CVETA.
PRI NAS JE VSAK CVET VREDEN
SVOJEGA IMENA.

ODPRTO NON STOP, OB NEDELJAH
OD 8.do 11.URE

Kristanov trg 4, tel. 61-606

POGOJI OGLAŠEVANJA:

Naročila za oglase sprejemamo od
ponedeljka do petka (od 8. do 16. ure)
na tel. (066) 61-139 oz. fax. 62-022.

*NOVO - Mandračevi MALI OGLASI
POGOJI PLAČILA:

1 višinski cm. v stolpcu.....330,00 Slt

Mali oglasi - znak ..... 1,00 Slt

POPUSTI ZA VEČKRATNE
OBJAVE, BREZPLAČNI MALI
OGLASI ZA NEZAPOSLENE,
UČENCE IN ŠTUDENTE

Elegant

TRGOVINA

Gortanova 2

tel. 61-733

Stojan Družina obvešča svoje redne kupce in tiste, ki
nekaj dajo na elegantna in kvalitetna usnjena darila, da je
obnovil zalogo z novimi, modernimi izdelki vrhunskih
proizvajalcev. Ne pozabite, osmi marec se bliža.

Tudi med oddihom v zanesljivi družbi

Na izlet ali na počitnice, s seboj vzemite zavarovanje Adriatic. Sprašujete zakaj? Nezgode ne poznajo oddiha, nezgodno zavarovanje pa ni posebno velik strošek. Premijo in zavarovalne vsote si lahko ogledate v spodnji razpredelnici.

Nezgodno zavarovanje za počitnice, dolge 10 dni

zavarovalne vsote		premijsa
nezgodna smrt	invalidnost	
500.000 SLT	1.000.000 SLT	398 SLT

Strošek torej ni velik, kritje pa je precejšnje. Nezgodno zavarovanje Vas bo namreč spremljalo vsak trenutek, ko boste na poti s turistično agencijo, od odhoda pa do vrnitve domov. Zavarovani boste med potjo, na smučišču in izven njega. Nezgodno zavarovanje je le ena izmed možnosti zavarovanja med počitnicami ali potovanju.

Veliko obsežnejše je turistično zavarovanje, ki krije naslednje nevarnosti:

- 1 / tatvino vozila ter stroške reševanja in prevoza zaradi nesreče ali okvare vozila;
- 2 / smrt, trajno invalidnost, stroške zdravljenja in stroške prevoza umrlega zavarovanca;
- 3 / tatvino, vlomsko tatvino, rop ter uničenje ali poškodovanje prtljage in osebnih stvari;
- 4 / odgovornost zavarovanca;
- 5 / prekinitev turističnega potovanja ali letovanja ali kasnejšo vrnitev z njega.

Turistično zavarovanje je mogoče skleniti v naslednjih kombinacijah:
kombinacija A zajema vse prej navedene nevarnosti
kombinacija B zajema vse nevarnosti razen 1. člena.

Pokličite nas, na vsa vprašanja Vam bomo z veseljem odgovorili.

Nasvidenje in lepo se imejte !

agent_{d.o.o.}
pooblaščenca agencija
cankarjev drevored 4, izola
tel.: 63-611

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

PRIMORSKA HRANILNICA

FIBA KOPER

KONČNO SMO V IZOLI !

V kratkem bomo opremili naše NOVE PROSTORE ob avtobusni postaji, potem pa boste pri nas lahko odprli ŽIRO ali TEKOČI RAČUN, dobili HRANILNO KNJIŽICO in PLAČILNO KARTICO, PRODAJALI IN KUPOVALI DEVIZE, spoznali našo KREDITNO in STANOVANJSKO SVETOVALNO službo ali dvigali POKOJNINO.

Dotlej pa Vas vabimo v naši poslovalnici v Koprju:

Ferrarska 10 (Ogrlica), tel. 38-035
Gortanov trg (Obrtni dom), tel. 21-182

nagradna uganka

ODGOVOR NA ZADNJO NAGRADNO UGANKO:

Polica je v hitrici (pred spopadom Ribarov in Dragonsov) iz skladišča neprevidno pobral čelado z RDEČO ZVEZDO. Če mu je prinesla srečo, ne vemo, vemo pa, da je prinesla srečo HRVATIN FRANKU, Veluščkova 8, Izola, ki je pravilno odgovoril, tako kot še mnogo njegovih, predvsem mladih, vrstnikov. Dobil bo nagradni kupon v vrednosti 1.000 tolarjev. BRAVO !

NOVO VPRAŠANJE

Na prvi strani smo objavili skico izolske marine, ki jo je leta 1974 narisal znani arhitekt. Na skici je tudi njegov podpis. Kdo je bil ?

Odgovore pošljite na uredništvo Mandrača, do 10. februarja.

IL MANDRACCHIO